

KOSTNICKÉ JISKRY

Evangelický

týdeník

15/2018

16. května 2018

ročník 103

cena: 13 Kč

Příští číslo vyjde
23. května 2018

Z obsahu

* Stvoření člověka

* Pastýř a pastýři

Poselství ke svatodušní neděli

MOCNÁ RUKA HOSPODINOVA
Iz 59,1–2

Národ Izraelský přebývá v Babylónii. Někdo jiný rozhoduje o jejich osudu, o jejich životě. Někdo jiný jim diktuje, co mohou a nemohou dělat, jak žít. Prorok jim ukazuje, co je příčinou

jejich stavu. Co způsobilo jejich nesvobodu.

Jak silně se nabízí situace z naší národní minulosti. I náš národ byl často nesvobodný, a dokonce ve vlastní zemi. Jiné mocnosti nám diktovaly pravidla života. Konání mocností nad naším národem často vytvářelo osud naší země.

Boží slovo je nadčasové a osobní. Platí nejen pro národy, ale také pro jednotlivce. Obrazně nad našimi hlavami se odehrává zápas mocností, v kterém Hospodin netáhá za kratší konec, jeho ruka není krátká na spasení.

Bůh je mocen nám pomoci, slyší naše prosby, ale tak jako otec, pokud chce být spravedlivý, nemůže nadřizovat synovi, který je činitelem bezpráví a ubližuje, tak i nebeský Otec nemůže přehlížet nepravost svých dětí.

V jak vzácné době však žijeme. Byla vylita milost na celou zemi. Milost drazé vykoupená. Naše nepravosti byly vloženy na Božího Syna.

Otevřelo se nebe a Bůh skrze Duha svatého sestoupil na zem. Neznámá to však, že v této milosti máme svobodu k nepravostem, znovu nás mohou oddělit od Božího hlasu i ucha.

Když se opět vrátím k úvaze o národech, tak přece nežijeme sami sobě. Církev tady není sama pro sebe. Nebudeme-li pracovat na proměně společnosti skrze evangelium, rozmohou se nepravosti, které dolehnou i na nás a budeme vydáni napospas mocnostem, které nás budou opět ovládat. I ty „nepatrný“ bratře či sestro máš odpovědnost za národ. Nebudme lhostejní k nepravostem a nesme dobrou zprávu na tom místě, kde nás Bůh postavil. Ta dobrá zpráva má moc započnout proměnu člověka zpět k obrazu Božímu. A bez proměněných lidí nemůže být proměněný národ.

Zdeněk Brož,
kazatel sboru ECM
v Litoměřicích

Ludvíkuv palác, z jehož druhého patra byli místodržící vyhozeni

Víra a církev

Podle biblického modelu jde obojí ruku v ruce. Člověk uvěří a jedním z důsledků toho je touha sdílet víru spolu se stejně smýšlejícími. První křesťané ani neměli jinou možnost. O Ježíši v té době totiž ještě nikdo nic nenapsal. Neexistovala evangelia, ani Skutky apoštolské, ani epistoly. Pokud se o něm chtěl nově uvěřivší něco dozvědět, musel naslouchat těm, kteří o něm informace měli. To bylo důvodem, proč podle Skutků apoštolských lidé, kteří uvěřili, „vytrvale poslouchali učení apoštolů“. Když nás něco opravdu zaujme, nestačí nám zůstat na povrchu. Chceme se dozvědět více. Dnes k tomu samozřejmě máme i jiné prostředky. Bibli, knihy, časopisy, všelijaké misijní letáky. Ale živé slovo přesto neztratilo svou pod-

manivost. Litera sice bývá vybroušenější, hlas však zase svým emocionálním rozměrem dokáže strhnout. Vedle toho, že je církev pro víru zdrojem informací, pro ni má ještě jednu zásadní důležitost. V církvi křesťan v jakýchsi „laboratorních podmínkách“ zakouší, čemu jde v životě víry vstříc. Pro jistotu poznamenávám, že tím cílem není smrt, ale Boží království. Z už zmíněných Skutků apoštolských se dozvídáme, že jeruzalémská křesťanská „byli pospolu“ a dokonce „měli všechno společné“. Ten jejich ekonomický experiment se sice nezdařil - což je patrné z toho, že je ve společném vlastnění žádný sbor nenásledoval. V laboratořích však k nepodařeným pokusům dochází. A ačkoli to i v ní působí škody, je

lepší, když dojde k výbuchu tady, než když vybuchne továrna. Co se naopak v církevních dějinách osvědčilo, byla „svornost“ a „upřímnost“, o nichž autor Skutků apoštolských v souvislosti s jeruzalémským sborem také referuje.

Informace a realizace. To jsou dvě základní funkce, které víra hledá v církvi. Pokud je tam dostatečně srozumitelně a věrohodně nenalézá, stává se pro ni církev zbytečnou. Ze sčítání lidu i z všelijakých dalších průzkumů vyplývá, že ačkoli počet lidí hlásících se u nás k některé z církví stále klesá, počet těch, kteří se pokládají za věřící a jsou mimo ně, je pozoruhodně vysoký. Jejich víra může být samozřejmě všelijak podivná. Vzhledem ke kul-

Dokončení na str. 2

AKTUALITA: EKUMENICKÁ RADA CÍRKVÍ DOHODLA SPOLUPRÁCI S PRAŽSKÝM LETIŠTĚM

Pražské letiště bude v případě mimořádných událostí, jako jsou letecké nehody či teroristické útoky, nabízet účastníkům těchto událostí duchovní útěchu. Vedení letiště proto uzavřelo memorandum o vzájemné spolupráci s Ekumenickou radou církví. Služby duchovního budou k dispozici lidem všech vyznání. „Duchovní podpora doplní službu psychologa, kterou již máme pro případy mimořádných událostí zajištěnou. Ačkoliv k situacím tohoto charakteru dochází obecně v letecké dopravě zcela výjimečně, musíme být i na ně dobře připraveni. Spolupráce s Ekumenickou radou církví nám navíc zajistí, že bude o naše cestující i zaměstnance skutečně postaráno ve všech ohledech,“ uvedl předseda představenstva Letiště Praha Václav Řehoř.

V případě mimořádné události zajistí Ekumenická rada církví duchovní podporu na letišti podle konkrétních požadavků cestujících. Primárně půjde o duchovní, kteří budou schopni poskytnout útěchu napříč náboženstvími. Pro cestující bude také zajištěn přímý kontakt s představitelem konkrétního vyznání. Ten by byl cestujícím a zaměstnancům k dispozici přímo v prostorách letiště. Letiště dodalo, že tím reaguje i na růst počtu cestujících, kterých loni odbavilo rekordních 15,4 milionu.

(Zdroj: ČTK)

400 let od pražské defenestrace

Po smrti Rudolfa II. se jeho bratr Matyáš snažil upevnit pozici katolické církve, jejíž již tak slabé postavení bylo ještě dále otřeseno tzv. Rudolfovým majestátem. Již v březnu roku 1618 se sešel stavovský sněm. Zámkem k jeho svolání byl vrchnostenský příkaz uzavřít dva protestantské kostely v Broumově (majetku řádu benediktinů), a zbourání kostela v Hrobě (majetku pražského arcibiskupství). Kostely byly postaveny protestantskými poddanými na pozemcích patřících katolické vrchnosti. Základem sporu byl nejasný výklad Rudolfova majestátu, zda poddaní na církevní půdě mají stejné právo svobodné volby vyznání, jako poddaní na královské půdě. Je paradoxem, že na šlechtických panstvích neměli poddaní možnost volby vyznání, kdežto na panstvích patřících králi tuto volbu měli. Dne 21. a 22. května 1618 se sešel v Praze v Karolinu sjezd českých evangelických stavů, který odpovídal usnesení zemského sněmu z let 1609–10. České stavy totiž měly právo svolat „zvláštní sněm poradní“ na obhajobu svých práv. Císařem a králem Matyášem byl však tento sjezd zakázán. Za původce zákazu byli považováni tehdejší královští místodržící Vilém Slavata z Chlumu a Košumberka a Jaroslav Bořita z Martinic, proto se vůči nim obrátil hněv nekatolických stavů. Císař sice na poslední chvíli změnil zákaz na žádost o odklad sněmu, ale už to nebylo nic platné. Stavové vědomi si faktu, že podnikají věc velmi nebezpečnou, nechali den před sjezdem ve všech kostelích pražských (výslovně český i německý) přečíst výzvu, která měla tehdejší pražskou obec připravit na další události. V úterý dne 22. května 1618 proběhlo v paláci Smiřických na Malostranském náměstí jednání předáků stavovské opozice a na něm bylo rozhodnuto o provedení defenestrace hned nazítří. Následující den se vydali účastníci sněmu do Starého královského paláce do tehdejších místodržitelských kanceláří. Zde zinscenovali improvizované soudní líčení. Po vzrušené debatě byli oba místodržící shledáni vinnými z rušení majestátu a byli odsouzeni k smrti vyhozením z oken v druhém patře. První byl defenestrován Martinic, poté Slavata a nakonec písař Fabricius. Všichni tři pád přežili.

Ke chvíli před vyhozením píše soudobý spisovatel a historik, Pavel Skála ze Zhoře: „Ano i oni když tomu porozuměli, že se s nimi nežertuje, ač prve nic pro svou vysokomyslnost a zpouru svou žádnému neříkali, ani se nekořili, teď však teprve počali prositi, aby hrdlům jich uškozeno nebylo, ruce spínající a Boha prosíce, nohama o zemi zapírali a za milost žádali.“ Na místech dopadu dodnes stojí kamenné památníky.

(hb)

LETOŠNÍ NOC KOSTELŮ POD HESLEM: „ŽŮSTÁVALI PŘES NOC V OKOLÍ BOŽÍHO DOMU...“
K letošnímu ročníku Noci kostelů je přihlášeno téměř 1400 kostelů a modliteben z celé republiky a skoro 5000 programů, které připravily tisíce dobrovolníků a které mohou návštěvníci zhlédnout 25. května, kdy se již desátý ročník této akce koná. Je to opět příležitost pozvat co nejširší veřejnost do kostelů a ve večerní a noční atmosféře nabídnout možnost setkat se s křesťanstvím prostřednictvím hudby, umění, zážitku... Pro Noc kostelů 2018 byl zvolen verš z Bible, ze Starého zákona: „Žůstávali přes noc v okolí Božího domu...“. Jde o citaci z 27. verše 9. kapitoly První knihy Paralipomenon.

(red)

OTEVŘENÝ DOPIS VOJENSKÝCH KAPLANŮ ČCE SYNODU. A POZNÁMKA K NĚMU
Vážení bratři, vážené sestry, velmi nemile se nás dotklo rozhodnutí 34. synodu ČCE, podle něhož od ledna 2018 nemůžeme vykonávat v minulých letech osvědčenou praxi právoplatně oddávat snoubence. Byli jsme církví vysláni a pověřeni duchovenskou službou mezi vojáky, tedy do prostředí necírkevního. Naše služba je primárně nemisijní, cílem není udělat z vojáků členy církve, o Bohu mluvíme, jsme-li k tomu vyzváni. Naším úkolem je doprovázet vojáky a zaměstnance resortu Ministerstva obrany ve všech situacích života, a je-li to vhodné, osobní vztah k Bohu i k církvi nezamřít. Mezi situace, kdy mluvíme o Božím řádu, bezesporu patří i požehnání manželům a příprava na manželství. Tím, že nemůžeme oddávat ty, kteří za námi s důvěrou přicházejí, stáváme se pro ně nečitelní a nedůvěryhodní. Nesystémové rozhodnutí synodu nás staví do nerovnoprávného vztahu s ostatními kolegy, nemá oporu v církevním zřízení, je zcela neliturgické, neteologické, nemisijní, a ve svém důsledku z nás dělá duchovní druhé kategorie. Chápeme, že při uzavírání sňatků je třeba se řídit platnými zákony i pravidly církve. Až dosud jsme je vždy plně respektovali. Do služby v armádě jsme vstoupili s požehnáním církve, máme dostatečné vzdělání, pastorační praxi i mnoholetou zkušenost ze sborového života. Rozhodnutí synodu tudíž považujeme za bezdůvodné a diskriminující. Proto žádáme o zrušení jeho platnosti.

- plk. v. z. Mgr. Pavel Ruml,**
t. č. poradce ministra obrany pro duchovní službu
mjr. Mgr. Jan Blažek,
t. č. kaplan Ústřední vojenské nemocnice Praha
kpt. Mgr. Jiří Zedníček,
t. č. kaplan 24. základny dopravního letectva Praha Kbely
kpt. Mgr. Roman Lukáš,
t. č. kaplan Velitelství vojenské policie Olomouc
kpt. Mgr. Jan Kupka,
t. č. kaplan Hradní stráže Praha
npor. Mgr. Gabriela Horáková,
t. č. kaplanka Vojenské akademie Vyškov
npor. Mgr. Dan Petříček,
t. č. kaplan 74. lehkého motorizovaného praporu Bučovice
npor. Mgr. Drahomír Fröhbauer,
t. č. kaplan 44. lehkého mechanizovaného praporu Jindřichův Hradec

Poznámka k otevřenému dopisu vojenských kaplanů
Rozhořčení vojenských kaplanů naprosto chápu. Jejich služby si vážím. Myslím, že možnost oddávat by mít měli. Stejně jako kaplani v jiných institucích. Synodní rada podala v tomto smyslu návrh na synod v roce 2017. Ten však nebyl přijat. Mám před sebou záznam z rozpravy na synodu. Nezazněla v něm nejmenší pochybnost o významu kaplanství. Týkala se ryze technické stránky věci. Musíme být schopni nade vši pochybnost i po letech doložit, že manželství bylo uzavřeno platně. Potřebujeme vnitřní řády a směrnice, které budou srozumitelné, jednoznačné a pokryjí všechny situace. Jasně stanoví postup a odpovědnosti. Zvláště pak to, kde a jak se povede evidence o vykonaných sňatcích. Synod současná pravidla pokládal za nedostatečná. Synodní rada nyní připravuje návrh na jejich úpravu. Doufám, že se nám podaří nalézt řešení přijatelné pro všechny.

Pavel Pokorný, člen synodní rady

Pozvánka na podzimní pobyt pro seniory v Chotěboři

Zveme Vás na podzimní pobyt pro seniory v Evangelickém středisku v Chotěboři, který pořádá Chrudimský seniorát.
Termín: od 1. do 8. září 2018
Cena pobytu: 3000 Kč
Uzávěrka přihlášek: 15. 7. 2018
Přihlášky přijímá a informace předá:
Hana Capoušková, hana.cap@seznam.cz, tel.: 777 877 080, 602 468 436

Pobyt začne v sobotu 1. září 2018 v 18 hodin společnou večeří a seznamovacím večerem. V neděli budou bohoslužby ve středisku a odpoledne slavnostní koncert s přednáškou ke 100. výročí založení naší církve a Československé republiky v evangelickém kostele v Krucemburku. Dále nabízíme bohatý program, včetně celodenního autobusového výletu, vycházek po okolí a zdravotního cvičení.

Členové ČCE, jejichž jediným příjmem je starobní důchod, si mohou požádat o příspěvek na pobyt na ústředí ČCE. Přijďte strávit týden v přírodě, v příjemném prostředí a v milém společenství. Těšíme se na Vás.

Víra a církev

Dokončení ze str. 1
turní setrvačnosti však většinou nejspíš nebude v zásadním rozporu s křesťanskou věroukou. Proč tito lidé netouží profilovat a sdílet svou víru v institucích k tomu zřízených? Nejspíš proto, že počáteční monopol na informace o Kristu církev už dávno nemá a její pověst jako „laboratoře Božího království“ vzala v průběhu dějin také za své. Lidé se navíc bojí toho, že by v ní přišli o svou nezávislost. Ono je to podobné ztrátě zájmu o členství v politických stranách. Lidé se o politiku nepřestali zajímat. Jejich zájem jen končí tím, že si přečtou zprávy, zkritizují s čím nesouhlasí a když nastane čas, jdou k volbám. Většina těch „bezpartijních“ přitom s nějakým názorovým uskupením souzní. Aktivnímu zapojení do politiky se však brání. Nechce se jim oblékat kazajku stranické kázně, v níž by byli nuceni zvedat ruku i pro názory, které nesdílí. Vadí jim, že by se na někoho museli usmívat a jiného naopak solidárně hanět. Odmítají dělat roští protřelým politickým šíbrům a stát vedle nich jako hloupoučti

outsideři... Ti „neorganizovaní“ věřící si také nechtějí komplikovat život. Obzvláště, když není patrné, že by církvemi rezonovaly nějaké strhující informace a docházelo v nich k nějakým podmanivým realizacím. Církev se dnes obvykle představuje jako dobročinně-osvětové organizace pořádající sbírky, bazary, koncerty, plesy, podepisující petice a vyjadřující svá stanoviska ke společenským otázkám. Chtějí tak dát najevo svou spjatost s tímto světem. Bezvěrecká veřejnost je zato chválí a pokládá je za střípky mozaiky občanské společnosti. Ti, kteří se v nich pokoušejí nalézt hlubší zdroj informací o víře a specifické prostředí, které žije z transcendence, jsou naopak zklamáni. Toužili po ujištění, že život není jen „pokrm“ a „oděv“ a našli prostředí uhranuté týměz materialismem, k němuž chtěli nalézt alternativu. Jeruzalémští křesťané se prezentovali na veřejnosti jen když kázali Krista. Jinak buď „pobývali v chrámu“ nebo „po domech lámali chléb“. Přesto o nich veřejnost věděla a vnímala je pozitivně. Autor Skutků

apoštolských píše, že byli „všemu lidu milí“. Manko v nejvlastnějším poslání církve na úkor jiných činností neodrazuje pouze lidi vně, ale i ty uvnitř. Vedle těch, kteří se deklarují jako věřící a přesto se s žádnou církví neidentifikují, je možno i uvnitř církví narazit na nespokojence, kteří si pohrávají s myšlenkou svou církev opustit. Přestává je v ní totiž držet jak podoba informace, které se jim v ní dostává tak způsob realizace, ke které v ní dochází. Drží je v ní jen vedlejší faktory jako je rodová kontinuita, vztah ke kostelu či k dějinným událostem, které jsou pro ně důležité. Obnova vždycky spočívá v návratu ke kořenům. Pro evangelické křesťany to znamená návrat k netendenčnímu výkladu Písma a ke střízlivé, současně však i niterné zbožnosti našich tolerančních otců a matek. Pokud by se to podařilo, znamenalo by to převratnou informaci a podmanivou realizaci, jimiž bychom svou církev učinili opět zajímavou pro svět i pro sebe sama.

Emanuel Vejnár

10 úkolů Ducha svatého

Duch svatý jako třetí osoba Boží Trojice měl a má na zemi veliké poslání a má zde mnoho úkolů.

1. Prvním úkolem Ducha svatého byla inspirace Písma svatého.

Pán Bůh se z veliké lásky rozhodl pro záchranu padlého člověka. Věděl, že musí lidem zjevit svůj plán záchrany a dát jim ho v písemné formě, aby se dostal ke všem národům. Duch svatý dostal úkol sdělit prorokům a apoštolům Boží poselství a inspirovat je k písemnému záznamu. (2 Tm 3,16-17) *„Veškeré Písmo pochází z Božího Ducha a je dobré k učení, k usvědčování, k nápravě, k výchově ve spravedlnosti, aby Boží člověk byl náležitě připraven ke každému dobrému činu.“* (2 P 1,21) *„Nikdy totiž nebylo vyřčeno proroctví z lidské vůle, nýbrž z popudu Ducha svatého mluvili lidé, posláni od Boha.“* (Ř 15,4) *„Všecko, co je tam psáno, bylo napsáno k našemu poučení, abychom z trpělivosti a z povzbuzení, které nám dává Písmo, čerpali naději.“* Jsme velmi vděční za Písmo svaté, že je dílem Ducha svatého a je pro nás zdrojem pravdy a jistoty. Ježíš Kristus praví: *„Posvěť je pravdou; tvoje slovo je pravda.“*

2. Druhým úkolem Ducha svatého je oslavení Pána Ježíše.

Když Boží Syn Pán Ježíš Kristus přijal úkol Vykupitele, věděl, že ho čeká děsivé a kruté ponížení a nepředstavitelné utrpení. Jelikož přijal toto poslání Vykupitele z lásky k nám ztraceným lidem, je hoden nejvyšší vděčnosti a také věčného oslavování. Proto Duch svatý našeho Spasitele oslavuje a k jeho oslavám inspiruje i nás. Kristus praví: *„On mě oslaví, neboť vám bude zvěstovat, co přijme ode mne.“* (Jan 16,14) *„Hoden jest Beránek, ten obětovaný, přijmout moc, bohatství, moudrost, sílu, poctu, slávu i dobrořečení.“* (Zj 5,12) *„Proto ho Bůh vyvýšil nade vše a dal mu jméno nad každé jméno, aby se před jménem Ježíšovým sklonilo každé koleno – na nebi, na zemi i pod zemi - a k slávě Boha Otce každý jazyk aby vyznával: Ježíš Kristus jest Pán.“* (F 2,9-11) Jsme vděční Duchu svatému, že inspiroval mnohé věřící k napsání nádherných písní, kterými se můžeme připojit i my k oslavování našeho drahého Spasitele.

3. Třetím úkolem Ducha svatého je vydávat svědectví o Pánu Ježíši.

Záchranné dílo Pána Ježíše je historickou skutečností. Všechno, co je třeba vědět k přijetí Boží milosti a daru spasení, je zaznamenáno v Písmu svatém. Duch svatý naplňuje člověka touhou poznat cestu záchrany a ujišťuje ho, že obětovaný a vzkříšený Ježíš Kristus je skutečně Spasitelem. (J 15,26) *„Až přijde Přímluvce, kterého vám pošlu od Otce, Duch pravdy, jenž od Otce vychází, ten o mně vydá svědectví.“* *„Já jsem ta cesta, pravda i život. Nikdo nepřichází k Otci než skrze mne.“* (J 14,6) *„To je ta zvěst, kterou Bůh poslal synům izraelským, když vyhlásil pokoj v Ježíši Kristu...Jemu všichni proroci vydávají svědectví, že pro jeho jméno budou odpuštěny hříchy každému, kdo v něho uvěří. Ještě když Petr mluvil, sestoupil Duch svatý na všechny, kteří*

tu řeč slyšeli.“ (Sk 10,36.43-44) Modlíme se, aby se ještě mnohým lidem otevřely uši a mohli uslyšet a přijmout toto svědectví o jediném Zachránci a Dárci věčného života.

4. Čtvrtým úkolem Ducha svatého je zjevení lidem pravdy a důležitých skutečností.

Písmo svaté je knihou věčné pravdy. Duch svatý inspirovuje věřící křesťany, aby Písmo svaté překládali do všech jazyků, tiskli ho a rozšiřovali mezi lidmi. Lidé, kteří pak Písmo svaté čtou, jsou Duchem svatým osvíceni, aby pochopili plnou pravdu o svatém Bohu, o hříšném člověku, o vykoupení skrze Pána Ježíše i o nádherné věčné budoucnosti. (J 16,13) *„Jakmile však přijde on, Duch pravdy, uvede vás do veškeré pravdy, neboť nebude mluvit sám ze sebe, ale bude mluvit, co uslyší.“* (Jan 16,8) *„On přijde a ukáže světu v čem je hřích, spravedlnost a soud. Hřích v tom, že ve mne nevěří; spravedlnost v tom, že odcházím k Otci a již mne nespátříte; soud v tom, že vládce tohoto světa je již odsouzen.“* (J 18,37) *„Já jsem se proto narodil a proto jsem přišel na svět, abych vydal svědectví pravdě. Každý, kdo je z pravdy, slyší můj hlas.“* Díky Pánu za všechny překladatele Písma svatého.

5. Pátým úkolem Ducha sv. je proměna člověka v nové stvoření.

Osobní přijetí Ježíše Krista jako Spasitele, kterému člověk vyzná své hříchy, v plné důvěře se jako Pánu zcela svěří a podřídí, to je požehnaný začátek nového života. Člověk prožívá zázrak nového narození. Stát se Božím dítětem je pro člověka úžasné vyznamenání. (J 1,12) *„Těm pak, kteří ho přijali a věří v jeho jméno, dal moc stát se Božími dětmi.“* (J 3,5) *„Nenarodil-li se kdo z vody a z Ducha, nemůže vejít do království Božího.“* (Ř 8,14-16) *„Ti, kdo se dají vést Duchem Božím, jsou synové Boží... přijali jste Ducha synovství, v němž voláme: Abba, Otče! Boží Duch dosvědčuje našemu duchu, že jsme Boží děti.“* *„V něm byla i vám...otisknuta pečeť zaslíbeného Ducha svatého jako záruka našeho dědictví.“* (Ef 1,13) Duch svatý začne znovuzrozeného člověka také proměňovat podle Božího obrazu, který nám byl zjeven v Pánu Ježíši. (2 K 3,18) *„Tak jsme proměňováni k jeho obrazu ve stále větší slávu – to vše mocí Ducha Páně.“* Proměna člověka se netýká jen duchovní bytosti člověka, ale i jeho těla. Duch svatý proměňuje tělo člověka v Boží chrám. (1 K 6,19) *„Či snad nevíte, že vaše tělo je chrámem Ducha svatého, který ve vás přebývá a jež máte od Boha?“* (1 K 3,16-17) *„Nevíte, že jste Boží chrám, a že Duch Boží ve vás přebývá? Boží chrám je svatý, a ten chrám jste vy.“* Je to skutečný zázrak, že Duch svatý proměňuje celého člověka, i naše tělo na Boží chrám.

6. Šestým úkolem Ducha svatého je poslání Učitele.

Člověk, který se stal Božím dítětem, potřebuje se mnohému naučit. Potřebuje se naučit žít, aby v tomto světě plněm hříchů a pokušení, žil svatým a smysluplným

Dokončení na str. 3

Charlotta Garrigue Masaryková – matka

Charlotta porodila celkem pět dětí, z nichž nejmladší Hanička zemřela ještě jako nemluvň. Ostatním čtyřem dětem připravila matka láskyplný domov, v němž nalezly podněty k všestrannému uměleckému růstu, byly vedeny k výuce jazyků, k četbě, ale především k uvědomělé zbožnosti. Charlotta se s nimi denně modlila, společně četli a rozebírali biblické texty. V rodině se nekouřilo, nepil se alkohol, nemluvalo se hrubě, otec se příležitostně podílel na chodu domácnosti i na výchově dětí, v bohaté knihovně neměla místo jediná kniha, která by neprošla „mravní cenzurou“. Své poklady zde nabízely případnému čtenáři jen svazky eticky naprosto nezávadné. Tento přísný mravní řád rodičů však nepůsobil na děti svazujícím dojmem, protože byl provázen laskavostí, něhou a smyslem pro humor, také empatií a shovívavostí. Děti se směly rovněž účastnit učenných přednášek, které otec doma pořádal pro své přátele a známé. Alice, nejstarší dcera, atmosféru vědeckých disputací milovala, syn Jan se naopak cítil v přísně intelektuálním prostředí nesvůj. Tento sklon, projevovaný už v dětství, zdá se, oba předznamenal. Alice jako jediná z Masarykových dětí dosáhla vysokoškolského vzdělání. V roce 1898 se přihlásila dokonce na studium medicíny – jediná mezi padesáti mladými muži – ale zároveň podala přihlášku na filosofickou fakultu Karlovy univerzity, která se nakonec stala její alma mater. Na Karlově univerzitě ukončila studium historie a filosofie, později dosáhla také doktorátu. Byla velmi houževnatá, citlivá, přímočará, ale nevyrovnaná, přecitlivělá. Velice toužila být jako otec, což byla ovšem meta nedosažitelná. Věděla to. Dlouhodobě působila jako předsedkyně Československého červeného kříže a po matčině smrti se snažila plnit po boku svého otce-prezidenta funkci první dámy, i když toto označení neužívala. Nikdy se neprovdala. Úzkostlivě, někdy až přemrštěně, bděla nad nedotknutelností vysněného ideálu mravní dokonalosti své i svých blízkých. Jeden příklad za mnohé. Nedovolila, aby byly přeloženy do angličtiny Hovory s Janem Masarykem, které představují vzácný literární i historický dokument, v němž spisovatel Viktor Fischl autenticky zachytil složitou osobnost prezidentova syna, s nímž spolupracoval v exilové vládě v Londýně. Důvod? V textu jsou i hrubší slova. Ano, spisovateli s brilantní pamětí se podařilo věrně zachovat Janovu lidovou, některými ostřejšími obraty opeřenou mluvu, která mu byla vlastní a která zároveň činila jeho projev velmi bezprostředním a podmanivým. Alice ovšem měla přísnější měřítko, ač ani jí nechyběla laskavost a dobrá vůle. Jistě byla ovlivněna výchovou rodičů a ideál mravního sebezdokonalování, který se snažila naplňovat, převzala z jejich rukou jako vzácné dědictví. Náročné mravní normy však nebyly v Masarykově rodině nesmlouvavým bičem. Rodiče, jak již bylo řečeno, disponovali úžasným bohatstvím dobrotivosti, s níž uměli přijímat i prohřešky a jinakost svého okolí. Museli se dokonce vyrovnat u svých dalších tří dětí s problémem rozvodu, který byl v jejich očích zásadním mravním pochybením, a – dokázali to. Pro ně

oba manželství znamenalo svátost, nikoli ovšem ve smyslu dogmatickém. Nevydařilo-li se však, měli – ač jistě zklamání a neradi – slova útěchy a pochopení. Druhým dítětem v pořadí byl syn Herbert, v dospělosti poměrně úspěšný malíř. Oženil se s vdovou po svém učiteli Antonínu Slavíčkovi. Po dvojčatech, chlapci a děvčátku Anně, se manželům narodil ještě další syn, ale oba hošáci brzy zemřeli. Manželství se však nevydařilo a další děvčátko – Herberta – se narodilo už v době, kdy manželé žili odděleně. Rozchod jistě oba zraňoval, musel být velmi netypický, uvážíme-li, že matka dítě pojmenovala jménem „zavrženého?“ či „prchajícího?“ otce. Brzy poté, na počátku první světové války, Herbert zemřel na tyfus. Vztah mezi ním a matkou byl od dětství vzácně citlivý a pevný. O to hůře se Charlotta s touto ztrátou vyrovnávala, vyrovnala-li se vůbec. Byla to v době, kdy ji stíhala rána za ranou, pro ni snad bolest nejtěžší. Syn Jan byl bouřlivák, paradoxně bojující s komplexem méněcennosti. Tento protiklad u něho vyvolával nervovou nevyrovnanost a labilitu, což bylo ale typické pro všechny čtyři prezidentovy děti. I když dovedl reagovat velmi inteligentně, citlivě a empaticky, postrádal, žel, i tu nejmenší míru studijní zodpovědnosti a úkoly odbýval bez zájmu, lajdácky, takže nakonec nesložil ani maturitní zkoušku. To byla jistě pro otce, vysokoškolského profesora, a nesmírně sečtělou, vzdělanou matku velká rána. Milovali svého syna, ale výchovně ho prostě nezvládali. Proto ho poslali „do světa na zkušenou“, aby se naučil kázni. Ovšem ani v Americe Jan příliš neuspěl. Snad by našel své poslání ve světě hudby, neboť po matce zdědil výrazné hudební nadání, ale podobně jako ona musel aktivní muzicírování opustit pro nemoc ramenního kloubu. Zklamání stíhala zklamání. Velkých úspěchů a plošné oblíbenosti dosáhl až mnohem později jako jazykově zdatný a lidsky vnímavý diplomat, který se dokázal rychle orientovat i ve velmi složitých situacích a spletitě věci dovedl vyjádřit ve zkratce, zhuštěně, přehledně a srozumitelně. Opět alespoň jeden příklad za mnohé. Závěr jeho památné noty Chamberlainovi z 25. září 1938, v níž označil Hitlerovy požadavky za naprosto nepřijatelné, zní: „Národ svatého Václava, Jana Husa a Tomáše Masaryka nebude národem otroků.“ Masarykův syn se v mnohém osvědčil také v Benešově exilové vládě a jeho projevy v rozhlasovém vysílání Volá Londýn se těšily velké oblibě a staly se populárními, i když jejich poslech znamenal ohrožení života. Spisovatel Viktor Fischl na Jana Masaryka vzpomíná jako na jednu z nejlidštějších bytostí, s níž se v temném válečném světě setkal. Nebyl to jen laskavý úsměv, typický pro jeho tvář, nebyla to jen schopnost naslouchání druhým, Jan Masaryk dokázal být také mužem rozhodného činu. Za největší úspěch svého života pokládal záchranu pěti tisíc Židů z československého území těsně před 15. březnem 1939. V osobním životě však Jan šťastný nebyl. Toužil po tichu vnímavého domova, miloval děti a rozuměl jim, leč ani jednoho mu nebylo dopřáno.

Velmi tím trpěl. Jeho manželství skončilo krachem, válečná doba byla vyčerpávající a do strastiplného údobí po druhé světové válce vstupoval po počáteční euforii osamocení a nejistý. Cesta navršených zklamání v utvářejícím se politickém životě ve znamení pryč od demokracie ho nervově vysávala. O jeho setrvání ve vládě usilovala nejen první poválečná vládní sestava s prezidentem Benešem v čele. Beneš byl koneckonců Janův přítel a bylo pochopitelné, že chtěl mít v neklidné době vedle sebe někoho, komu bezvýhradně věřil. Oba tak naplňovali – a oba rádi – odkaz TGM. Ale o Jana Masaryka byl sveden skrytý, tvrdý boj i v pozdější vládě Gottwaldově, což pro něho znamenalo velké vnitřní napětí, neustálé vysilující rozhodování. Gottwald prozíravě vytušil, že pokud zůstane syn prezidenta Osvoboditele mezi jeho ministry, může si hrát před vlastním národem i před světem na komunistického demokrata a to v době křehkých začátků své moci naléhavě potřeboval. Jan Masaryk nekalou politickou hru, plný nejistot a váhání, prohlédl, ale v dobré víře, že se mu podaří mnohé ostny tvrdé nastupující moci ztlumit, ji přijal. Snad se mu podaří učinit křivolakou cestu alespoň trochu rovnější. Snad nebude příklon k Sovětskému svazu až takovou chybou. Brzy však poznal, že se každá jeho snaha o humánnější přístupy v našem poválečném politickém světě, který brzy pohlcoval i svět osobní, rozplynula v nedohlednu. Poznal, že chybíl, že nedostál odkazu svého otce, že znehodnotil své jméno. Byl bezradný a zoufalý. Ocítl se v situaci, která byla nad jeho síly a která by byla i nad síly člověka s mnohem vyrovnanější a pev-

Vzácná fotografie Charlotty Masarykové s dcerou Olgou a synem Herbertem

nější nervovou soustavou. Jeho nešťastný konec pod okny Černínského paláce zůstává dodnes nevyřešenou záhadou. Viktor Fischl konstatuje: „Tak či tak to byla vražda.“ Ano, i kdyby Jan skočil z okna z vlastního rozhodnutí, byl by k zoufalému činu v podstatě okolnostmi donucen. Alternativa první je však přece jen vzhledem ke všem zkoumaným okolnostem mnohem pravděpodobnější. Byl násilnou obětí. Životní pouť nejmladší z Masarykových dětí dcery Olgy byla také plná bolesti. Duševně křehká, trpící častými depresemi, dvakrát se nešťastně provdala. Ale to ještě nebyl konec jejího utrpení. Ve válce ztratila své dva krásné zdatné syny. Každá prohra dětí, každý neúspěch

manželův, všechna nebezpečí, jimiž procházeli, vytvářely kamínky mozaiky, které se zatínaly nemilosrdnými drápy do Charlottina srdce, neboť bezmezně milovala své nejbližší a byla tady – stále slabší a vyčerpanější – pro ně jako pevný opěrný bod, jako sloup, o nějž se mohli opřít, kdykoli bylo třeba. Byla statečná? Jistě. Rvala se s nepřízní osudu, jak nejlépe uměla. Už v době, kdy děti rodila, procházela útrapami laktální psychózy, které ji olupovaly o duševní sílu. Vnitřní stavbou její statečné osobnosti však neotřásl. Pomáhal jí svět umění, především však spoléhala na svého milosrdného Boha a na rodinné láskyplné svazky.

Milada Kadůrková

"Já sám nejvíc jsem povinen své ženě. Není věci teoretické a praktické, aby nebyla mojí spolupracovnicí."
TGM o své manželce

10 úkolů Ducha svatého

Dokončení ze str. 2

životem. Duch svatý nás tomu učí skrze Písmo svaté; učí nás všemu potřebnému o důvěrném životě s Kristem, o duchovním boji s pokušením a o našem poslání v průběhu pozemského života. (J 14,26) „Ale Přímluvce, Duch svatý, kterého pošle Otec ve jménu mém, ten vás naučí všemu a připomene vám všechno, co jsem vám řekl.“ Být ve škole Ducha svatého je pro nás úžasné vyznamenání.

7. Sedmým úkolem Ducha svatého je působení růstu nových vlastností v člověku.

Ve znovuzrozeném člověku jsou staré hříšné vlastnosti umrtvovány. Pán Ježíš je vyjmenoval v evangeliu. (Mk 7,21) Jen mocí Boží může být zlo v člověku umrtvováno. (Ko 3,5) Duch svatý však dává růst novým vlastnostem. Apoštol Pavel je vyjmenoval ve svém dopise. (Ga 5,22) „Ovoce Božího Ducha však je láska, radost, pokoj, trpělivost, laskavost, dobrotu, věrnost, tichost a sebeovládání.“ Skrze tyto vlastnosti Duch svatý formuje v člověku novou přirozenost a vytváří nové vztahy mezi lidmi.

8. Osmým úkolem Ducha svatého je obdarovávat křesťany různými dary pro vzájemnou službu.

Jelikož znovuzrození lidé jsou spojeni do jednoho duchovního těla, jehož hlavou je Kristus, je potřebné, aby každý člověk, jako úd Kristova těla, plnil své poslání a sloužil ostatním. Duch svatý k tomu dává lidem různá obdarování. (1 K 12,8-11.13) „Každému je dán zvláštní projev Ducha ke společnému prospěchu. Jednomu je skrze Ducha dáno slovo moudrosti, druhému slovo poznání, někomu víra v témž Duchu, někomu dar uzdravování, někomu působení mocných činů, dalšímu prorocko, jinému rozlišování duchů, někomu dar mluvit ve vytržení, jinému dar vykládat.“ „Neboť my všichni,... byli jsme jedním Duchem pokřtěni v jedno tělo, a všichni jsme byli napojeni týmž Duchem.“ Když jsou všechny údy v těle zdravé a plní své poslání, je to vskutku radostný život. Podobně je tomu i v Kristově církvi.

9. Devátým úkolem Ducha svatého je posilovat Boží děti ve slabostech a upevňovat v naději.

Jelikož věřící křesťané žijí ještě v tomto světě, kde je

mnoho nemocí, útoků zla a utrpení pro víru v Krista, prožívají také chvíle slabosti. Duch svatý má důležitý úkol posilovat všechny křesťany v jejich slabostech. (Ř 8,26) „Tak také Duch přichází na pomoc naší slabosti. Vždyť ani nevíme, jak a za co se modlit, ale sám Duch se za nás přimlouvá nevyslovitelným lkáním.“ Ve všech zkouškách i ve chvílích slabosti je velmi důležitý pohled v naději do jasné budoucnosti. „Bůh naděje nechť vás naplní veškerou radostí a pokojem ve víře, aby se rozhojnila vaše naděje mocí Ducha svatého.“ I za tuto službu Ducha svatého velebíme trojjediného Boha.

10. Desátým úkolem Ducha svatého je poslání Přímluvce.

Je to velmi důležité poslání. Dokud žijeme v tomto světě, kde následování Pána Ježíše je velmi náročné, může se stát, že křesťan nevhodnou myšlenkou, nedobрым slovem nebo zanedbáním Boží vůle zarmoutí Ducha svatého. Satan to ihned využije a osočuje křesťana před nebeským Otcem. (Zj 12,10) Jsme nesmírně vděční, že Duch svatý se v takových situacích za nás přimlouvá. (Ř 8,26-27) „Sám Duch se za nás přimlouvá nevyslovitelným lkáním... neboť Duch se přimlouvá za svaté podle Boží vůle.“ (J 14,26) „Ale Přímluvce, Duch svatý, kterého pošle Otec ve jménu mém, ten vás naučí všemu.“ Díky Duchu svatému za všechnu práci, kterou realizuje i v našich životech. Máme tedy mnoho důvodů, abychom děkovali Otci, Synu i Duchu svatému za to úžasné dílo spasení. Chci tak učinit slovy apoštola Pavla: „Pochválen buď Bůh a Otec našeho Pána Ježíše Krista, který nás v Kristu obdařil vším duchovním požehnáním nebeských darů; v něm nás již před stvořením světa vyvolil, abychom byli svatí a bez poskvrny před jeho tvář... V něm byla i vám, když jste uslyšeli slovo pravdy, evangelium o svém spasení, a uvěřili mu, vtisknuta pečeť zaslíbeného Ducha svatého, jako závdavek našeho dědictví na vykoupení těch, které si Bůh vydobyl k chvále své slávy.“ (Ef 1,3-4.13-14)

Stanislav Kaczmarczyk

**Místo konání = zahrada Sboru Církve bratrské na Královské cestě.
Záštitu převzal pan místostarosta PhDr. Tomáš Růžička, MPA.
Termín konání sobota 26. května 2018 ve 14.30 h.**